

Jaarrapport 2015 van
Vereniging Het Zonnehuis
te Leiden

HL accountants en belastingadviseurs B.V.

Burgemeester de Beaufortweg 18a | Postbus 344 | 3830 AJ Leusden | T (033) 434 72 00
Van 't Hoffstraat 28e | Postbus 4 | 3860 AA Nijkerk | T (033) 247 31 60
info@hlg.nl | www.hlg.nl | KvK Amersfoort nr. 08024298

Op alle opdrachten zijn onze algemene voorwaarden van toepassing; deze voorwaarden zijn bij onze opdrachtbevestiging ter hand gesteld en/of worden desgevraagd op eerste verzoek toegezonden.

INHOUDSOPGAVE

Pagina

ACCOUNTANTSVERSLAG

1	Opdracht	2
2	Beoordelingsverklaring	2
3	Algemene gegevens	3
4	Analyse van baten en lasten	4
5	Financiële positie	5

FINANCIEEL VERSLAG

1	Bestuursverslag	7
---	-----------------	---

JAARREKENING

1	Balans per 31 december 2015	14
2	Staat van baten en lasten over 2015	16
3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	17
4	Toelichting op de balans per 31 december 2015	20
5	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2015	24
6	Ondertekening door bestuurders	26

OVERIGE GEGEVENS

1	Mededeling omtrent het ontbreken van een controleverklaring	27
2	Verwerking van het verlies 2015	27

ACCOUNTANTSVERSLAG

HoogeveenLuigjes

accountants
belastingadviseurs

Aan het bestuur van
Vereniging Het Zonnehuis
P/a Rijnsburgerweg 10
2333 AA Leiden

Leusden, 15 maart 2016

Geacht bestuur,

Hierbij brengen wij verslag uit over boekjaar 2015 met betrekking tot uw vereniging.

1 OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2015 van uw vereniging, waarin begrepen de balans met tellingen van € 5.682.271 en de rekening van baten en lasten sluitende met een resultaat van negatief € 200.571, beoordeeld.

2 BEOORDELINGSVERKLARING

Opdracht

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2015 van Vereniging Het Zonnehuis te Leiden beoordeeld. Het bestuur van Vereniging Het Zonnehuis is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven". Het is onze verantwoordelijkheid een beoordelingsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 2400 "Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten". De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij functionarissen van de vereniging en het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens. Door de aard en de omvang van onze werkzaamheden kunnen deze slechts resulteren in een beperkte mate van zekerheid omtrent de getrouwheid van de jaarrekening. Deze mate van zekerheid is lager dan die welke aan een controleverklaring kan worden ontleend.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Het Zonnehuis per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven".

HL accountants en belastingadviseurs B.V.

Burgemeester de Beaufortweg 18a | Postbus 344 | 3830 AJ Leusden | T (033) 434 72 00
Van 't Hoffstraat 28e | Postbus 4 | 3860 AA Nijkerk | T (033) 247 31 60
info@hlg.nl | www.hlg.nl | KvK Amersfoort nr. 08024298

Op alle opdrachten zijn onze algemene voorwaarden van toepassing; deze voorwaarden zijn bij onze opdrachtbevestiging ter hand gesteld en/of worden desgevraagd op eerste verzoek toegezonden.

SRA

IAPA
Global Support Local Knowledge

Hoogeveen
Luigjes
Groep

3 ALGEMENE GEGEVENS

3.1 Missie

Vereniging Het Zonnehuis zet zich al bijna honderd jaar in voor de waardigheid van leven van kwetsbare ouderen die permanent afhankelijk zijn van intensieve zorg. Door het stimuleren van onderwijs, (toegepast) onderzoek en innovaties in de ouderenzorg, willen wij een kwaliteitsimpuls geven aan de dialoog tussen zorgvrager en zorgverlener, zowel voor de formele als informele zorg.

3.2 Bestuur

In 2015 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

De heer Mr. M.P. den Ottolander MBA	(voorzitter, sinds juni 2010)
Mevrouw drs. G.M. Siegerink	(lid, sinds juni 2010 en vice-voorzitter sinds 10/12/2014)
De heer C.H.M. de Graauw MBA	(penningmeester, sinds juni 2015)
Mevrouw drs. W.I. Sandberg van Boelens	(lid, sinds juni 2010)
Mevrouw J.F. van Pijpen Msc -	(lid, sinds juni 2015)

3.3 Inschrijving Kamer van Koophandel

De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Midden-Nederland onder nummer 40477381.

4 ANALYSE VAN BATEN EN LASTEN

4.1 Vergelijkend overzicht

Het tekort over 2015 bedraagt € 200.571 tegenover een overschot over 2014 van € 88.460. De baten en lasten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	2015		2014		Vershil
	€	%	€	%	€
Baten	240.986	100,0	560.902	100,0	-319.916
Lasten					
Lonen en salarissen	85.202	35,4	82.230	14,7	2.972
Sociale lasten	9.288	3,9	8.765	1,6	523
Pensioenlasten	8.441	3,5	8.655	1,5	-214
Overige personeelskosten	3.441	1,4	2.887	0,5	554
Afschrijvingen materiële vaste activa	280	0,1	281	0,1	-1
Kantoorkosten	2.760	1,2	2.553	0,5	207
Algemene kosten	19.609	7,9	18.015	3,1	1.594
Activiteiten / Projecten derden	240.874	100,0	231.432	41,3	9.442
Diverse baten en lasten	311	0,1	-3.225	-0,6	3.536
	370.206	153,5	351.593	62,7	18.613
	129.220	53,5	-209.309	-37,3	338.529
Financiële baten en lasten	-21.351	-8,9	-20.849	-3,7	-502
	-150.571	-62,4	188.460	33,6	-339.031
Resultaatbestemming	-50.000	-20,8	-100.000	-17,8	50.000
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-200.571	-83,2	88.460	15,8	-289.031

5 FINANCIËLE POSITIE

Uit de balans is de volgende financieringsstructuur af te leiden:

	31-12-2015		31-12-2014		Mutatie
	€	€	€	€	€
Beschikbaar op lange termijn:					
Ondernemingsvermogen	5.532.370		5.682.941		-150.571
Voorzieningen	100.000		166.250		-66.250
		5.632.370		5.849.191	-216.821
Waarvan vastgelegd op lange termijn:					
Materiële vaste activa	56.140		56.420		-280
Financiële vaste activa	5.347.050		5.537.071		-190.021
		5.403.190		5.593.491	-190.301
Werkkapitaal		229.180		255.700	-26.520
Dit bedrag is als volgt aangewend:					
Vorderingen	34.015		15.384		18.631
Liquide middelen	245.066		310.697		-65.631
		279.081		326.081	-47.000
Af: kortlopende schulden		49.901		70.381	-20.480
Werkkapitaal		229.180		255.700	-26.520

5.1 Werkkapitaal

Werkkapitaal is het saldo van de vlottende activa en de kortlopende schulden en geeft derhalve een indicatie ten aanzien van de financiering van de werkzaamheden van de onderneming.

Tot het verstrekken van nadere toelichtingen zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
HoogeveenLuigjes
accountants en belastingadviseurs

drs. H. Geerts RA

FINANCIEEL VERSLAG

BESTUURSVERSLAG

Preamble

Vereniging Het Zonnehuis is ontstaan als particulier initiatief met een geestelijk en sociaal uitgangspunt. In 1921 opgericht door enkele voortrekkers uit het initiatief 'Zonnewende', Bond voor zieken; een correspondentiekring van leden die zich bekommerden om de toestand van langdurig zieken in Nederland. Hun droom was het realiseren van een eigen tehuis, zodat deze mensen een plek hadden om te verblijven. Vereniging Het Zonnehuis is de bakermat van de Zonnehuis Groep; een landelijk netwerkverband van zorginstellingen op het gebied van verzorging, verpleging en thuiszorg. Als ideële organisatie richt Vereniging Het Zonnehuis zich op waardige zorg voor kwetsbare ouderen die permanent afhankelijk zijn van intensieve zorg door het mede mogelijk maken van vernieuwende (onderwijs) projecten en wetenschappelijk onderzoek. Hiertoe bekleedt zij onder andere een leerstoel aan de VU in Amsterdam.

1.1 Rechtspersoon

Het financieel verslag 2015 betreft de rechtspersoon Vereniging Het Zonnehuis, opgericht op 24 mei 1921 en gevestigd te Leiden. Het bestuur zal het financieel verslag 2015 vaststellen in haar vergadering van 24 mei 2016. Het financieel verslag voldoet aan de richtlijn voor de jaarverslaglegging 640 voor organisaties zonder winststreven. Vereniging Het Zonnehuis doet verslag over de door haar geïnitieerde en ondersteunde activiteiten door middel van Zonnehuis Post, een jaarcongres, de eigen website en social media.

1.2 Missie en visie

Missie

Vereniging Het Zonnehuis zet zich al bijna honderd jaar in voor de waardigheid van leven van kwetsbare ouderen die permanent afhankelijk zijn van intensieve zorg. Door het stimuleren van onderwijs, (toegepast) onderzoek en innovaties in de ouderenzorg, willen wij een kwaliteitsimpuls geven aan de dialoog tussen zorgvrager en zorgverlener, zowel voor de formele als informele zorg.

Samenwerking

Op 22 mei 2014 is de tweejarige samenwerkingsovereenkomst tussen Vereniging Het Zonnehuis en Leyden Academy on Vitality and Ageing voor drie jaar verlengd. Het bestuur heeft op basis van tussentijdse evaluaties en kwartaalrapportages geoordeeld dat de samenwerking tussen beide partners naar volle tevredenheid verloopt. De gewenste meerwaarde, dynamiek en focus op gezamenlijke aandachtspunten in de ouderenzorg is zichtbaar en leidt tot gewenste resultaten. Ook de directie en Raad van Commissarissen van kenniscentrum Leyden Academy hebben uitgesproken dat zij erg tevreden zijn over de wederzijdse kennisuitwisseling en plezierige manier van samenwerken.

Subsidie

Op basis van het jaarlijkse rendement op het eigen vermogen bepaalt het bestuur welke financiële bijdrage er per kwartaal ingezet wordt om de samenwerking met Leyden Academy te optimaliseren. Er is een minimale bijdrage van 150.000,- per jaar vastgesteld.

Onderwijsvernieuwing

Vereniging Het Zonnehuis en samenwerkingspartner Leyden Academy hebben een aanjaagfunctie om vernieuwing in het onderwijs voor de ouderenzorg te stimuleren. Hiervoor gebruiken ze hun gezamenlijke (academische) netwerk en tevens hun kennis en ervaring op het gebied van actuele ontwikkelingen in de zorg voor ouderen. Ambitie is om frisse denkers uit te dagen na te denken over hoe de zorg anders en beter kan. De nadruk ligt hierbij op de inzet van laaggeschoolde jongeren, de ontwikkeling van leren in de praktijk (belevingsgerichte zorg) en intergenerationele ontmoetingen om vooroordelen over elkaar te verminderen.

In 2015 zijn de ervaringen met de Inspiratie- en Kennisdagen Levensles geëvalueerd door middel van interviews met betrokken bestuurders, docenten en medewerkers van opleidingen die meegedaan hebben aan de regionale bijeenkomsten. In het voorjaar is er een 'Leyds Oplooptje' georganiseerd voor zorg- en onderwijspartijen die meegedaan hebben aan Levensles. Er zijn ervaringen verzameld en nagedacht over een mogelijk vervolgtraject. De uitkomsten van de interviews zijn verzameld in een rapportage die geagendeerd is voor het bestuur van Vereniging Het Zonnehuis op 24 september jl. Dit rapport is de basis voor het vervolgtraject met enkele mbo-opleidingen Zorg en Welzijn om in 2016/2017 te experimenteren om een leermodule en/of format 'Levensles' te ontwikkelen. Enkele mbo's hebben al enthousiast toegezegd om hieraan mee te doen. Het idee is om vooral lokale initiatieven aan te jagen en inspirerende docenten te helpen om ruimte te maken voor vernieuwende lesmethoden en studenten hierbij te betrekken.

In 2015 is er ook contact gezocht met het aanjaagteam van het ZorgPact: een initiatief van de ministerie OC&W en VWS om samenwerking tussen zorg- en onderwijsinstellingen en gemeenten te stimuleren. Vereniging Het Zonnehuis heeft samen met ZonMw een kennismakingsgesprek gevoerd met aanjager Doekle Terpstra en heeft zich aangesloten bij de voorhoede van de Zorgpactbeweging. De koplopers zijn voorbeelden van hechtere samenwerking in de zorg, die zich richten op de goed toegeruste zorgprofessional nu en in de toekomst. De Kopgroep is een community en een inspiratiebron en wisselen kennis en ervaringen uit om van en met elkaar te leren. Ze inspireren anderen om ook tot goede samenwerking te komen. Dat doen ze door hun lessen en resultaten te delen, online en in ontmoetingen. Op 2 december 2015 was er een Landelijke Werkdag met meer dan 500 deelnemers. De Leidse Proeftuin Zorg & Welzijn is een van de initiatieven waar 6 studententeams van de Hogeschool Leiden een door TNO ontwikkeld beweegprogramma voor ouderen uittesten. Op 19 januari 2016 heeft Doekle Terpstra dit project bezocht.

Beeldvorming

In het kader van een positievere beeldvorming van jongeren en ouderen over elkaar, heeft Stichting GetOud in opdracht van Vereniging Het Zonnehuis op creatieve wijze een fotoserie gemaakt van een aantal jonge en oudere rolmodellen. Deze rolmodellen zijn studenten, docenten, bestuurders en

ouderen die meegedaan hebben aan de Inspiratie- en Kennisdagen Levensles en zo laten zien hoe hun beeld over elkaar veranderd is. Deze fotoserie is tijdens het Jaarcongres Waardige zorg van Vereniging Het Zonnehuis op 10 december 2015 gepresenteerd aan het publiek. Gevolgd door een wekelijkse presentatie van een foto met bijbehorende blog op het digitale platform NED7 onder het mom 'Met elkaar zorgen voor morgen'. De fotoserie wordt ook aangeboden aan de deelnemende scholen wiens studenten hebben meegedaan aan Levensles. Bedoeld om anderen ook te inspireren over de zorg voor ouderen.

Verhalen ophalen door studenten

In 2015 is inspanning gepleegd om bij drie ouderenfondsen subsidie te verkrijgen voor het project Verhalen ophalen door mbo-studenten bij mensen met dementie. Op basis van de Sociale Benaderingstheorie Dementie gaan studenten thuiswonende mensen met dementie ontmoeten. Door met elkaar in gesprek te gaan leren zij hoe zij moeten leven met dementie en het taboe op dementie te verminderen. Eind 2015 zijn twee subsidies toegezegd en is nog 1 aanvraag in behandeling. Vereniging Het Zonnehuis en Leyden Academy hebben aangegeven dat de projectleider op basis van de huidige begroting kan beginnen aan de voorbereiding en het plan van aanpak. Het voornemen is om voor de zomer van 2016 het plan gereed te hebben om in het nieuwe studiejaar studenten te kunnen uitnodigen om ervaringsgericht leren van en met elkaar. De resultaten zullen te zijner tijd gepresenteerd worden op de website van de Dementie Verhalen bank.

Onderzoek

De bijzondere leerstoel Organisatie en beleid van zorg verbonden aan de VU wordt sinds 2012 deeltijds bekleed door prof.dr. Henk Nies, bestuurder van kenniscentrum Vilans voor langdurige zorg in Utrecht. De leerstoel is ingesteld door Vereniging Het Zonnehuis in samenwerking met Vilans en de Vrije Universiteit. Het eerste jaar is voor een groot deel opgegaan aan het vinden van de weg(en), het in gang zetten van de beide promotietrajecten en het begeleiden van master theses. In de loop van het tweede jaar heeft de onderwijscomponent meer nadruk gekregen. De werkzaamheden spelen zich langs drie lijnen af: onderzoek, onderwijs (i.e. master theses) en publicaties. In 2014 heeft de leerstoelhouder in opdracht van het curatorium van de Zonnehuis-leerstoel en het bestuur van Vereniging Het Zonnehuis materiaal aangedragen en discussies onderbouwd over het concretiseren van de definitie waardige zorg voor kwetsbare ouderen. In 2015 is deze discussie vervolgd.

Het bestuur heeft eind 2015 de leerstoel geëvalueerd, evenals het curatorium dat de leerstoel jaarlijks beoordeeld. Vereniging Het Zonnehuis is positief over de betrokkenheid van de leerstoelhouder bij de actuele ontwikkelingen in de ouderenzorg en zijn rol als onderzoeker en begeleider van twee promovendi. Bijzonder hoogleraar Henk Nies heeft tweemaal op uitnodiging van het bestuur meegedacht over de definitie en invulling van het begrip waardigheid en waardig oud worden.

Medio 2016 moet er samen met partners VU en Vilans een officieel besluit genomen worden over verlenging van deze leerstoel met nog eens vijf jaar. Eind 2016 is er dan een plan van aanpak voor het vervolgtraject beschikbaar.

Ontwikkelingen

Tijdens de Algemene Vergadering (ALV) van Vereniging Het Zonnehuis op 11 juni jl. is de geldprijs die behoort bij de Jo Visser Award uitgereikt door ambassadeur Frank Kodden aan zorgorganisatie Talma-Haven uit Urk. Deze geldprijs wordt gebruikt om muzikale ontmoetingen mogelijk te maken tussen kinderen van de lokale basisschool en bewoners van woonzorgcentrum Talma-Haven. De regie van deze muzikale ontmoetingen ligt in handen van stichting Care&Cultuur die het levensgeluk en leefplezier van kwetsbare ouderen wil vergroten. Zij hebben ervaring met het organiseren van koren en creatieve dans- en kunstprojecten.

Na 8 repetities vond er op vrijdag 27 november 2015 een groot intergenerationeel muziekoftreden plaats in de grote hal van het zorgcentrum. Onder grote belangstelling van familie, medewerkers, relaties, pers en de burgemeester en wethouder van de gemeente Urk. Op verzoek van het bestuur van Vereniging Het Zonnehuis heeft dit bijzondere koor op 10 december jl. tijdens het Jaarcongres nog een muzikaal intermezzo verzorgd om te laten zien hoe belangrijk deze ontmoetingen zijn. In 2016 wordt de promotionele film gepresenteerd over het belang en de opzet van dit soort muzikale ontmoetingen tussen jong en oud. In 2016 wordt dit project door de directie van Talma-Haven voorgesteld aan de stichting Talma-huizen om dit initiatief voort te zetten in 12 zorglocaties in het Noorden van Nederland.

Na afloop van de Algemene Vergadering vond het jaarlijkse Zonnehuis-dinerdebat plaats in het restaurant van Level Leiden waar studenten van ROC Leiden stage lopen. Onder leiding van voorzitter Maarten den Ottolander. Met als thema de vraag hoe je het beste omgaat met de waardigheid van leven van kwetsbare ouderen. Op verzoek waren enkele studenten en professionals uit de zorg voor ouderen uitgenodigd. Op de website staat een terugblik met een link naar de presentaties en voordrachten.

Tijdens de alumnimiddag van de Executive Leergang van Leyden Academy op 28 april 2015 luidde het thema 'Meer bewegen door ouderen, waar doen we het voor?'. Dit thema sluit aan bij de actuele discussie binnen de ouderenzorg waar zorginstellingen door de IGZ worden verplicht om ouderen meer te laten bewegen voor een betere gezondheid. Voor de sprekers en genodigden is ook gebruik gemaakt van het netwerk van Vereniging Het Zonnehuis.

Het Jaarcongres waardige zorg van Vereniging Het Zonnehuis op 10 december jl. stond in het teken van de vraag: Is het leven van kwetsbare ouderen in een verpleeghuis (nog) waardig en zinvol? Er werd een reflectie gegeven op aanpak en ervaringen uit de praktijk door professionals uit de zorg. De aftrap geschiedde met een column van de hand van Marjan Berk, die later die middag werd benoemd tot ambassadeur Waardige zorg. Gevolgd door hoogleraar Joris Slaets die het belang van identiteit en relatie van ouderen met hun sociale omgeving benadrukte. Leerstoelhouder Henk Nies hield een actueel betoog over het belang van persoonlijke aandacht in de zware zorg. Gevolgd door een muzikaal intermezzo door het community-koor 'Ode aan Urk', bestaande uit kinderen en ouderen uit Urk. Na de pauze nog een inleiding door professor Hans Reinders over het belang van zelfregie van bewoners in zorgorganisaties en de invloed van zorgpersoneel. Ten slotte nog aandacht voor projecten uit de praktijk, zoals de kwaliteitsstandaard omgaan met levensvragen door ouderen en dementiezorg in Suriname door voorzitter Gerda Havertong. Na uitreiking van de Jo Visser Award was er nog tijd om informeel te netwerken.

I.3 Relatiebeheer

De leden, donateurs en relaties van Vereniging Het Zonnehuis ontvangen sinds 2012 de Zonnehuis Post. Een drieluik waarin verslag wordt gedaan van de gezamenlijke focus op onderwijs, onderzoek en ontwikkelingen in de zorg voor kwetsbare ouderen. Zonnehuis Post verschijnt gemiddeld driemaal per jaar en wordt afgestemd op bestuurlijke activiteiten zoals de Algemene Ledenvergadering en het najaarscongres van Vereniging Het Zonnehuis. Digitale versies van Zonnehuis Post staan op de eigen website.

I.4 Financieel beleid

Het jaar 2015 is afgesloten met een resultaat van negatief € 200.571. De sterk dalende economische situatie op de aandelenmarkt is er debet aan dat het rendement op het totale vermogen lager ligt dan de voorgaande jaren. De verwachting is dat als deze situatie de komende jaren gelijk blijft, dit drukt op het rendement van het vermogen. Het bestuur van Vereniging Het Zonnehuis zal haar beleid en projectuitgaven telkens hierop moeten aanpassen. Eerder is al het besluit genomen om een reservepost vast te stellen, zodat het eigen vermogen niet lager wordt dan 5 miljoen euro. Het eigen vermogen bedraagt € 5.532.370 op 31 december 2015. Jaarlijks wordt er op basis van het beleggingsresultaat minus de structurele lasten een bijdrage gereserveerd om uitvoering te geven aan de gezamenlijke projecten met samenwerkingspartner Leyden Academy on Vitality and Ageing.

I.5 Bestuur

Samenstelling bestuur per 31-12-2015:

De heer mr. M.P. (Maarten) den Ottolander MBA, voorzitter
Mevrouw drs. G.M. (Trudie) Siegerink, vice-voorzitter
De heer drs. C.H.M. (Kees) de Graauw MBA, penningmeester
Mevrouw drs. W.I. (Wendela) Sandberg van Boelens, lid
Mevrouw J.F. (Jenneke) van Pijpen Msc, lid
Mevrouw drs. M. (Marion) Duimel, adviseur (geen stemrecht)

In 2015 hebben vier bestuursvergaderingen plaatsgevonden.

Rooster van aftreden

Het huidige bestuur is in 2010 aangetreden en heeft een rooster van aftreden opgesteld waarin dakpansgewijs bestuursleden aftreden dan wel herkozen worden. Tijdens de Algemene Vergadering op 11 juni 2015 zijn de nieuwe bestuursleden Kees de Graauw en Jenneke van Pijpen voor vier jaar als bestuurslid aangesteld. Het bestuur heeft Marion Duimel gevraagd om als adviseur (zonder stemrecht) de bestuursvergaderingen bij te wonen. De bestuursleden Maarten den Ottolander, Trudie Siegerink en Wendela Sandberg zijn herverkozen voor een tweede termijn van vier jaar (2014-2018).

Vergoeding

Het bestuursleden van Vereniging Het Zonnehuis genieten geen beloning voor hun werkzaamheden, maar hebben wel recht op een vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten.

Personele ondersteuning

Sinds 2003 is mevrouw D.F. (Danielle) Swart werkzaam bij Vereniging Het Zonnehuis. In haar functie als verenigingsmanager is zij verantwoordelijk voor bestuurs- en beleidszaken, projectbegeleiding, communicatie, fondsenwerving en relatie- en ledenbeheer. Tevens functioneert zij als stafmedewerker voor samenwerkingspartner Leyden Academy on Vitality and Ageing. De gezamenlijke focus ligt hierbij op onderwijsvernieuwing, (toegepast) wetenschappelijk onderzoek en het mede mogelijk maken van ontwikkelingen en innovatie in de ouderenzorg.

De heer mr. M.P. den Ottolander MBA , voorzitter

JAARREKENING

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2015

	31 december 2015		31 december 2014	
	€	€	€	€
ACTIVA				
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa	(1)			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	55.414		55.414	
Inventaris	726		1.006	
		56.140		56.420
Financiële vaste activa	(2)			
Overige effecten	5.347.050		5.517.071	
Overige vorderingen	-		20.000	
		5.347.050		5.537.071
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen	(3)			
Te ontvangen aflossingen	20.000		-	
Overlopende activa	14.015		15.384	
		34.015		15.384
Liquide middelen	(4)			
		245.066		310.697
		<u>5.682.271</u>		<u>5.919.572</u>

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2015

		2015		2014	
		€	€	€	€
Baten					
Baten	(8)		240.986		560.902
Lasten					
Personeelskosten	(9)	106.372		102.537	
Afschrijvingen	(10)	280		281	
Kantoorkosten	(11)	2.760		2.553	
Algemene kosten	(12)	19.609		18.015	
Activiteiten / Projecten derden	(13)	240.874		231.432	
Diverse baten en lasten	(14)	311		-3.225	
			370.206		351.593
Financiële baten en lasten	(15)		-21.351		-20.849
Tekort			-150.571		188.460
Resultaatbestemming	(16)		-50.000		-100.000
Tekort na resultaatbestemming			-200.571		88.460

3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld volgens de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Overige effecten.

De aandelen en obligaties worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Reserves

Het eigen vermogen van de vereniging bestaat uit de overige reserves die vrijelijk voor het vertrekken van subsidies en projecten beschikbaar zijn en die invulling geven aan haar inhoudelijke beleid.

Vorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

De voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.

Langlopende en kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en verrichte diensten enerzijds, en anderzijds de kosten en andere lasten van het jaar, gewaardeerd tegen historische kostprijzen.

Baten

De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Erfenissen en legaten worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden verantwoord in het jaar dat ze ontvangen worden tenzij dat deze al in een eerder jaar zijn opgenomen omdat de omvang reeds betrouwbaar vastgesteld kan worden.

De contributies zijn vrijwillige bijdragen van leden en donateurs welke op basis van kasbasis zijn verantwoord.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen, boekwinsten echter alleen voor zover de boekwinsten niet in mindering zijn gebracht op vervangende investeringen.

Bedrijfskosten

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

4 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en - terreinen	Inventaris	Totaal
	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2015</i>			
Aanschaffingswaarde	55.414	1.402	56.816
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-396	-396
	55.414	1.006	56.420
<i>Mutaties</i>			
Afschrijvingen	-	-280	-280
	-	-280	-280
<i>Boekwaarde per 31 december 2015</i>			
Aanschaffingswaarde	55.414	1.402	56.816
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-676	-676
Boekwaarde per 31 december 2015	55.414	726	56.140
<i>Afschrijvingspercentages</i>			
			%
Bedrijfsgebouwen en -terreinen			0
Inventaris			20

2. Financiële vaste activa

	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
	€	€
Overige effecten		
Effecten	5.347.050	5.517.071

Door het bestuur is met ingang van september 2010 de portefeuille mix van beleggingen zoals die met vermogensbeheerder Schretlen (in 2015 opgegaan in Rabobank private banking) is afgesproken gewijzigd naar een conservatieve strategie van respectievelijk 70% obligaties - 30% aandelenfondsen waarbij koersvastheid en zekerheid m.b.t. een vast rendement de voorkeur genieten boven mogelijke koerswinsten. Het streven is om in aanvulling hierop ook zoveel mogelijk te beleggen in (duurzame) fondsen met een sociaal-maatschappelijke relevantie met behoud van een streefrendement.

Overige vorderingen

Renteloze lening Ideon BV	-	20.000
---------------------------	---	--------

Dit betreft een renteloze lening. Er zijn contractafspraken gemaakt over de aflossing van de lening. Aflossing zal naar verwachting in 2016 plaatsvinden en is derhalve onder de vlottende activa gerubriceerd.

VLOTTENDE ACTIVA

3. Vorderingen

Te ontvangen aflossingen

Te ontvangen aflossingen	20.000	-
--------------------------	--------	---

Overige vorderingen

Overlopende activa

Nog te ontvangen legaten en nalatenschappen	14.015	15.000
Nog te ontvangen rente	-	384
	<u>14.015</u>	<u>15.384</u>

4. Liquide middelen

Rabobank	228.952	-
ING Bank N.V.	16.114	37.579
Schretlen & Co	-	273.118
	<u>245.066</u>	<u>310.697</u>

PASSIVA

5. EIGEN VERMOGEN

	2015	2014
	€	€
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	5.582.941	5.494.481
Resultaat verslagperiode	-200.571	88.460
Stand per 31 december	<u>5.382.370</u>	<u>5.582.941</u>

Bestemmingsreserve leerstoelen

Stand per 1 januari	100.000	-
Dotatie	50.000	100.000
Stand per 31 december	<u>150.000</u>	<u>100.000</u>

Vooruitlopend op een defintief bestuursbesluit is een deel van het resultaat toegekend aan een bestemmingsreserve ten behoeve van eventuele verlenging danwel vernieuwing van de huidige leerstoel vanaf 2017.

6. VOORZIENINGEN

Leerstoelen	<u>100.000</u>	<u>166.250</u>
-------------	----------------	----------------

Leerstoelen

Stand per 1 januari	166.250	265.000
Uitbetaling	-66.250	-98.750
Stand per 31 december	<u>100.000</u>	<u>166.250</u>

Betreft per ultimo boekjaar een verplichting aan de Vrije Universiteit Amsterdam waarbij in 2011 gelden ter beschikking zijn gesteld ten behoeve van een een leerstoel (dhr. H. Nies € 250.000). De leerstoel wordt met € 50.000 per jaar afgerekend. In 2015 is de leerstoel van dhr. J. Eefsting volledig afgerekend.

7. KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
	€	€
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	5.123	8.416
Pensioenen	168	966
	<u>5.291</u>	<u>9.382</u>
Overlopende passiva		
Vakantiegeld	4.384	3.978
Projecten	19.645	43.326
Accountantskosten	4.235	3.500
Nog te betalen kosten Schretlen	4.838	5.244
Nog te ontvangen facturen	11.508	4.951
	<u>44.610</u>	<u>60.999</u>

Projecten - In 2014 is er voor 3 jaar en 1 kwartaal (2015-2018) € 29.250 toegezegd ter ondersteuning van projectleider P.J. van der Wal (Zonnehuisgroep Vlaardingen). Dit project maakt deel uit van het kernpartnerschap van Vereniging Het Zonnehuis in het Expertisenetwerk Levensvragen en Ouderen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Niet verwerkte verplichtingen

Samenwerkingsverbanden

De vereniging is per 21 juni 2012 een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met Leyden Academy on Vitality and Ageing (verder: Leyden Academy) voor de duur van 2 jaar. In 2014 is deze overeenkomst verlengd met drie jaar (met een evaluatie na 2 jaar of de samenwerking een langdurig en strategisch karakter krijgt). De vereniging heeft zich verbonden financieel bij te dragen ter grootte van het directe rendement van haar vermogen en de jaarlijkse inkomsten op het gebied van contributies, donaties en legaten met een minimum bedrag van € 150.000 per jaar. Daarnaast zal de medewerker van de vereniging voor 28 uur per week worden ingezet voor projecten van Leyden Academy.

5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2015

BATEN

	2015	2014
	€	€
8. Baten		
Opbrengsten/giften	19.136	22.247
Nalatenschap	15.400	22.286
Koersresultaat beleggingen	68.184	378.230
Opbrengsten beleggingen Schretlen	138.266	138.139
	<u>240.986</u>	<u>560.902</u>

LASTEN

9. Personeelskosten

Lonen en salarissen	85.202	82.230
Sociale lasten	9.288	8.765
Pensioenlasten	8.441	8.655
Overige personeelskosten	3.441	2.887
	<u>106.372</u>	<u>102.537</u>

Overige personeelskosten

Reiskostenvergoeding woon-werk	818	818
Reiskostenvergoedingen, zakelijk	1.223	1.265
Opleiding / cursuskosten	95	400
Overige personeelskosten	1.305	404
	<u>3.441</u>	<u>2.887</u>

Personeelsleden

Het gemiddeld aantal werknemers in 2015 uitgedrukt in FTE's bedroeg 1 (2014: 1).

10. Afschrijvingen

Afschrijvingen materiële vaste activa

Inventaris	<u>280</u>	<u>281</u>
------------	------------	------------

	2015	2014
	€	€
11. Kantoorkosten		
Telefoon	761	783
Contributies, abonnementen en vakliteratuur	592	154
Internetkosten	1.407	1.616
	<u>2.760</u>	<u>2.553</u>
12. Algemene kosten		
Accountantskosten	5.364	3.795
Administratiekosten	4.927	4.961
Verzekeringen	-	484
Bankkosten	381	455
Bestuurskosten: Vergoedingen bestuur	8.250	7.500
Overige algemene kosten	687	820
	<u>19.609</u>	<u>18.015</u>
13. Activiteiten / Projecten derden		
Activiteiten	206.868	199.500
Kosten ALV / Jaarcongres	18.523	16.192
Zonnehuispost	15.483	15.740
	<u>240.874</u>	<u>231.432</u>
<p>De kosten van activiteiten betreffen met name een structurele bijdrage van € 150.000 aan samenwerkingspartner Leyden Academy on Vitality and Ageing alsmede een aanvullende toezegging van € 50.000.</p>		
14. Diverse baten en lasten		
Vrijval saldo Rabobank	-	-3.803
Naheffingen loonheffing	311	578
	<u>311</u>	<u>-3.225</u>
15. Financiële baten en lasten		
Rente banken	-	-62
Fiscale rente en boeten	-	50
Vergoeding Effectenbeheer	21.351	20.861
	<u>21.351</u>	<u>20.849</u>
16. Resultaatbestemming		
Bestemmingsreserve leerstoelen	-50.000	-100.000

6 ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS

Aldus opgemaakt te Leiden, d.d. 15 maart 2016

het bestuur:

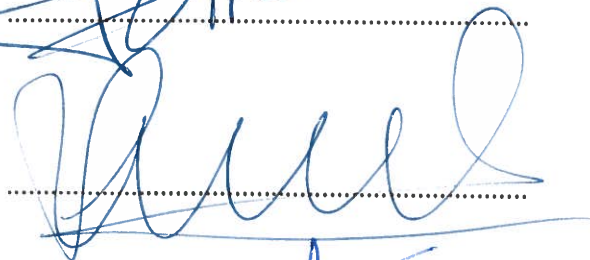
naam

handtekening

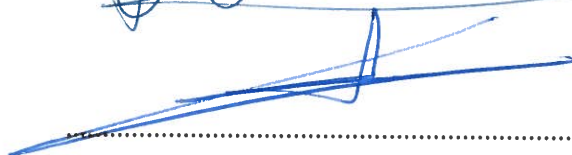
De heer mr. M.P. den Ottolander MBA
(Voorzitter)

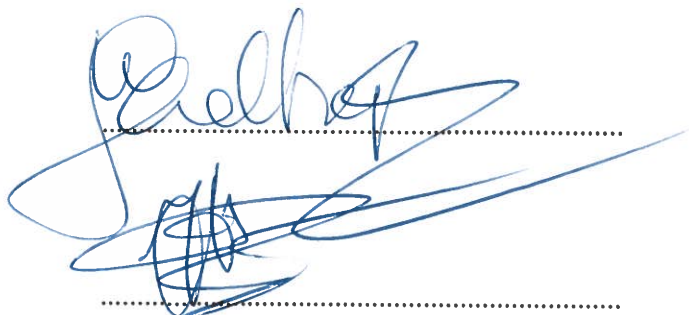
Mevrouw drs. G.M. Siegerink
(Vice-voorzitter)

De heer C.H.M. de Graauw MBA
(Penningmeester)

Mevrouw drs. W.I. Sandberg van Boelens
(lid)

Mevrouw J.F. van Pijpen Msc
(lid)

OVERIGE GEGEVENS

1 Mededeling omtrent het ontbreken van een controleverklaring

Op grond van artikel 2:396 lid 1 BW is de vereniging vrijgesteld van de verplichting tot controle van de jaarrekening door een accountant. Op grond daarvan is geen opdracht tot accountantscontrole verstrekt. Derhalve ontbreekt een controleverklaring.

2 Verwerking van het verlies 2015

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is het tekort ad € 200.571 over 2015 in mindering gebracht op de algemene reserves. Dit is reeds in de jaarrekening verwerkt.